



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

IV. Practicæ Resolutiones circa prædicta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

CAPVT IV.

Praxis circa materiam de Decimis ex Societatis
IESV Doctoribus.

16. **S**Cio, Religiosos priuilegio, exemptione à decimis frui: rogo §. 1.
Sancti laici coloni Religiosorum ad decimas soluendas te- De obli-
 neantur? Tenentur pro sua cuiusque portione soluere, sed cir- gatione
 ca Religionum fundos gaudent priuilegio Religiosorum, decimas
 quod est reale utpote communitati concessum, quod de iure soluendi,
 communi transit ad colonos. Priuilegium decimarum Socie- & exē-
 tati concessum à Gregorio XIII. uidentur apud Henriquez prione.
 lib. 7. cap. 27. n. 8. & in Gloss. lit. H. Quid si coloni Religiosorum, Henriq.
 uel ipsimet Religiosi aliqua in Prouincia decimis persoluant?
 Id profectò erit ex aliquo Breui Pontificio ab Episcopis ob-
 tento priuilegiij huius reuocatorio.

17. *Eximuntur ne laici à decimarum solutione ex præscri-*
 ptione immemorabili sine titulo? Ita planè ex c. auditis de præ-
 script. & c. 3. de consuet. in 6. sicut etiam ex præscriptione qua-
 draginta annorum cum titulo, & consuetudine quadraginta
 annorum sine titulo. *Quanam inter consuetudinem, ac præscri-*
 ptionem diuinitas? Consuetudo respicit communitatem, quæ
 per diuturnum usum legitimo tempore continuatum potest
 legem derogare. Præscriptio autem priuata respicit perso-
 nam, cuius usus quantumuis continuatus, non potest legem
 introducere, aut abrogare. *Layman lib. 4. ca. 1. c. 7. n. 9. Ex Laym.*
 cuius mente laici non possunt per præscriptionem omnino
 eximi à decimarum onere persolueendarum, sed tantum in
 partem, ut scilicet loco decimæ vigesimam, aut trigesimam
 partem soluant.

18. *Alias, precor, de præscriptione, circa decimarum exemptio-*
 nem Doctorum Societatis sententia adnotat. Porro Henriquez Henriq.
 lib. 7. cap. 27. um. 2. & Tannerus 2. 2. d. 5. q. 3. dub. 2. num. 31. Tanner.
 asserunt, ad præscriptionem sine titulo in causa decimarum
 sufficere quadraginta annorum tempus. *Ad consuetudinem*
autem quid? Affirmat Castro Palao tom. 2. tract. 10. d. unic. p. 4. Palao.
 n. 6. probabile esse; ad consuetudinem contra decimas de-
 cem annorum spatium sufficere.

19. *Decimarum obsecro obligationem pressius extende. Tri-* §. 2.
 plex decima, personalis, prædialis, & mixta. Personalis est De deci-
 decima pars fructuum prouenientium ex industria, & opera mis va-
 personæ. Prædialis, seu realis est quota fructuum, qui ex ria.
 prædiis

prædiis percipiuntur. Mixta quæ partim ex hominis industria, partim ex prædiis prouenit, vt sunt animalium foetus. Perfectò decimæ personales soluendæ sunt post lucrum acquisitum, ab iis qui Sacramenta suscipiunt illi Ecclesiæ, in qua Sacramenta suscipiuntur, nisi aliter sit consuetudine receptum. Prædiales statim ac fructus collecti sunt, soluendæ ab illis omnibus, qui prædia titulo non spirituali possident, illi Ecclesiæ, cui subiecta sunt prædia, nisi sit consuetudine introductum, vt alteri soluantur. Mixta quando foetus peruenit ad statum vtibilem, soluendæ iuxta locorum consuetudinem. Ex *Layman. Palao & aliis.*

20. *Possunt ne Sacramenta non solventibus decimas denegari? Ita planè, dum nullam habent excusationis causam.*

21. *Soluendæ ne Clericis diuitibus, aut improbis? Quis dubitet? Non enim debentur decimæ Clericis ob eorum inopiam, aut probitatem; sed laborem, quem in populi utilitatem impendunt.*

22. *In soluendis decimis realibus seu prædialibus sunt ne detrahenda expensæ, v. gr. cultura agrorum? Minimè; secus in personalibus.*

23. *Qui decimis soluendis deteriores, & non vt par est, mediocrem saltem partem bona fide assignat, peccat ne contra iustitiam? Peccat, & consequenter ad restitutionem tenetur. Imò peccato sese sacrilegij foedare aliqui affirmant, quos minimè probandos affirmarim; nec satis ad sacrilegium non soluere, aut malè impendere rem sacro cultui dedicatam,*

Azor.

Azorius ita.

24. *Obligatio soluendi decimas potest ne validè privilegio Papa condonari? Potest, quatenus decimæ dicunt quorum fructuum, seu determinatam partem. Imò sine causa non condonari valet à Pontifice, sed tum illicitè concederetur. Item obligatio soluendi decimas in futurum auferrè posse videtur per compositionem, interueniente Summi Pontificis auctoritate. Imò etiam Prælati Ecclesiæ, aut Beneficarij potest iusta de causa absque assensu Apostolico compositionem, vel remissionem facere de præteritis decimis, cum iuri suo cedere possit, & nulla Simonie labe, aut prohibitio interueniat. Ex Azorio.*

Azor.

Saa.

25. *Est ne probabile decimas non deberi personales, id est, ex lucro industria? Nullibi ferè esse in vsu ab Emanuele Saa affirmatur. Qui quidem addit decimas non deberi à Clerico ex fructibus Ecclesiæ, nec ex patrimonio, si Ecclesiæ seruiat, cui decimæ debentur. Standum planè in iis & similibus præscriptis*

scriptæ consuetudini, quæ quidem efficit miram hac in re
uarietatem.

26. *Sunt ne speciales pœnæ non solventibus decimas assigna-
tæ?* Tridentinum præcipit subtrahentes decimas, aut earum
solutionem impediētes, non solum excommunicandos esse,
verum non esse absolueudos, nisi facta plena restitutione:
intellige, modò non adsit impotentia restituendi. Extant
etiam peculiare pœnæ in *Clem. 1. decim.* contra Reli-
giosos, qui iniquè vsurpant decimas ad se non pertinentes,
vel alios ab iis soluendis retrahunt, vel pœnitentibus con-
scientiæ scrupulum circa decimarum solutionem ingerere
negligunt. *Azorium lege.*

Azor.




EXAMEN XV.

De Legibus circa materiam de Priuilegiis in
communi.

CAPVT PRIMVM.

De Priuilegiorum varietate.

1.  *Vidnam est Priuilegium?* Specialis gratia alicui
concessa: seu lex qua alicui aliquid speciale con-
ceditur.

2. *Quotuplex illud?* Multiplex planè. Aliud dici-
tur *scriptum*; aliud *non scriptum*, siue à Superiore conceda-
tur, siue acquiratur consuetudine. Aliud est *Reale*, quod directè
conceditur alicui rei, vt loco, dignitati, prædio, mercibus.
Aliud *Personale*, quod conceditur immediatè personæ. Quan-
do res, cui concessum est priuilegium transiit ad alium domi-
num, ad eundem etiam priuilegium transiit: priuilegium verò
personale cum persona extinguitur. Aliud est *Gratium*,
quod gratis conceditur. Aliud *Remuneratorium*, quod meri-
torum ratione præstat. Aliud est *Conuentionale*, quod con-
ceditur ex pacto. Aliud *Purum*, quod absolutè conceditur.
Aliud est *Priuatum*, concessum in personæ priuatæ fauo-
rem. Aliud *Commune*, quod bonum communitatis immédia-
tè respicit. Aliud est *Fauorabile*, quod priuilegiato confert
fauorem, & commodum, nulli autem incommodum. Aliud